

etiske dilemmaer

en landsomspændende
samtaledag

arrangeret af Grundtvigsk Forum
læs mere på www.grundtvig.dk

Hold en samtaledag om etik

"Ethiske dilemmaer" er titlen på årets samtaledag den 27. september, som Grundtvigsk Forum har udarbejdet materiale til, og som handler om vores værdier.

Etik er limen mellem mennesker. Den beskriver de grundlæggende regler for god menneskelig adfærd. Den fortæller, hvordan vi bør gøre. Etikken er med til at sætte normerne for forholdet mellem os som mennesker, og forholdet mellem os og samfundet. Vi har ikke alle sammen det samme etiske grundlag, og derfor har vi også forskellige holdninger til, hvilke værdier, der vejer tungest.

Det etiske dilemma opstår, når det ikke er entydigt, hvordan man skal vælge at handle overfor et andet menneske. Man har en ide om, hvad man *bør* gøre, men kan alligevel se, at det vil have negative konsekvenser. Man er bare *nødt* til at foretage et valg, og det er derfor, det kan være vigtigt at tale om, hvilke værdier, der vejer tungest.

Ideen med samtaledagen er at få så mange som muligt til at snakke om et aktuelt emne. Samtalerne kan foregå alle steder. Vi forestiller os, at mindre grupper vil være ideelt.

På kortene opridses dilemmaerne, og spørgsmålene tjener til at sætte gang i debatten. I samtalekortene optræder forskellige typer af etiske dilemmaer.

Ud over et sted et være og samtalekortene, er den vigtigste ingrediens kaffe og evt. noget at bide i. Til det sidste er der en nem opskrift på cookies, som smager rigtig godt.

God fornøjelse!

Venlig hilsen
Grundtvigsk Forum
www.grundtvig.dk

Er det i orden at klonе menneskelige organer på et fosters bekostning for at redde et andet menneskeliv? Skal man bremse global opvarmning ved at dyrke biobrændsel, eller skal landbrugsjorden bruges til fødevareproduktion til sultende mennesker? Skal man betale sin søns narkogæld til en rocker for at beskytte sønnen, eller skal man melde forholdet til politiet?

Spil kort om etikken

Hvordan kan en samtaledag med “kortspil om etik” arrangeres?

1. Find et lokale – alt fra dagligstue til en idrætshal kan bruges
2. Inviter familie, venner, kolleger, medlemmer af foreningen via mails, opslag og annoncer, til en hyggelig aften med samtale og diskussion om et af samfundets vigtige elementer: etiske dilemmaer
3. Deltagerantallet er ubegrænset, blot de sidder ved små borde. Man kan således sidde i en dagligstue med familien eller et par venner eller sidde i en hel sal fuld.
4. Arranger det valgte lokale med borde og stole med plads til 6-8 personer ved hvert bord, så de kan se og høre hinanden.
5. Indled med at sige noget om etik. Hvad er etik? Hvad er et etisk dilemma? Hvorfor skal vi tale om det?
6. På hvert kort er der trykt en situation, som indeholder et etisk dilemma. Der hører spørgsmål med til at sætte samtalen i gang.
7. Kortene kan bruges på flere måder: Man kan lade en deltager trække et kort ubeset, og så skal vedkommende læse oplægget højt og indlede samtalen vha. spørgsmålene.
8. Man kan også brede alle kortene ud på bordet og sammen vælge ud, hvad man vil diskutere.
9. Man kan også læse oplægget op og se, hvem der først bryder ind med en kommentar. Find evt. selv på andre måder.
10. Lav kaffe og bag en kage, syng en sang og sæt samtalen i gang.

Praktiske oplysninger:

Bestil det antal kortsæt, du har brug for til at arrangere en samtaledag på: tilmelding@vartov.dk – mærk mailen “Samtaledag”. Plakat ligger klar til print på www.samtaledag.dk

Bag en kage – Sofies cookies

Du skal bruge:

250 g smør

250 g sukker

275 g mel

2 æg

200 g chokolade (i grove stykker eller chokoladeknapper)

200 g nødder (groft hakkede hasselnødder, mandler, græskarkerner, kokosmel, peanuts eller hvad man nu lige har)

Rør smør og sukker hvidt. Tilsæt mel og derefter æg. Chokolade og nødder røres i til sidst.

Hvis de skal bages med det samme, kommes klatter af 1 stor spiseskefuld dej på bageplader og bages i en forvarmet ovn ved 180 grader til de er gyldenbrune.

Hvis man gerne vil fryse dejen, ruller man dejen i bagepapir så rullen er ca. 7 cm i diameter. Når man så vil bage sine cookies, skærer man en skive på ca. 2 cm og bager dem ved 180 grader i ca. 12 min.